

Minnesanteckningar från informationsmöte 9 september 2014 i Grästorps

Konserthus med anledning av översvämningen 20 augusti

Sammanlagt var cirka 145 personer med på informationsmötet. Från Grästorps kommun fanns på mötet förutom kommunchefen Ove Johansson teknisk chef Mattias Svensson och kommunalrådet Kent Larsson. Dessutom fanns vatten- och avloppsexperten Finn Stensson från Vara Markkonsult på plats för att svara på frågor. De fem största försäkringsbolagen bjöds in. Dina Försäkringar, Länsförsäkringar och IF deltog på mötet.

Kommunchef Ove Johansson hälsade alla varmt välkomna.

Kvällens agenda:

Övergripande information

Teknisk information

Vad kan man själv göra som fastighetsägare

Frågestund

Ev. separata frågor till aktuellt försäkringsbolag

Övergripande information – av kommunchef Ove Johansson

- Kommunen har ett långtgående ansvar för kommunalt friskt vatten och fungerande vatten- och avloppsnät (VA).
- Klimatförändringen innebär stora framtida utmaningar för alla kommuner. Hur kommer det att bli i framtiden? Kommer det att bli många skyfall som leder till översvämningar?
- Enligt kommunallagen ska VA-verksamheten finansieras med konsumenternas avgifter – inte skattemedel. Alla kommuninvånare använder sig inte av kommunens VA-nät och därför blir det orättvist om det skulle betalas via skatten. Detta innebär att alla investeringar och driftskostnader ska bekostas av användarnas avgifter. Exempelvis kan ledningsnätet överdimensioneras för att klara extrema regn, men det blir i så fall mycket dyrt för konsumenterna. Därför blir dimensionen av ledningsnätet en balans mellan kapacitet och rimliga avgifter.
- Kommunen ersätter i dagsläget inga självrisker för försäkringar. Kommunallagen tillåter inte bidrag till enskilda. Försäkringsbolagens och kommunens juridiska ombud får ta hand om eventuella skadeståndsanspråk. Någon juridisk process har ännu inte startat.

Teknisk information – av teknisk chef Mattias Svensson

Vatten, avlopp och reningsverk

Under 1,5 år har flera aktiviteter gjorts för att förbättra VA-nätet i Grästorp:

- Inventering av underhållsbehov på reningsverk
- Filmningar av avlopp och dagvattenledningar, för att få god kännedom om underhållsbehov och ovidkommande vatten (dagvatten).
- Kartläggning av felkopplingar för dagvatten- och avloppssystemet. Så kallat ovidkommande vatten är dagvatten som kommer in i avloppssystemet via otätheter eller felkopplingar.
- Kartläggning av ”flaskhalsar” i ledningssystemet. En av ”flaskhalsarna” är på Rönnvägen/Ågatan.
- Nya rutiner görs som exempelvis ökad intervallspolning på vissa ledningssträckor.
- Dagvattnet var tidigare felkopplat på Centralskolan, men åtgärder är gjorda i ombyggnadsprojektet

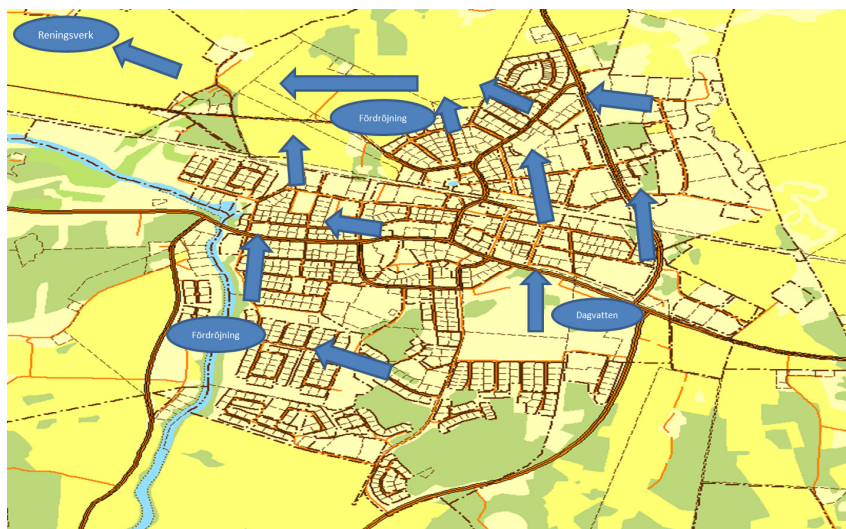
Miljökontoret gör periodiska kontroller av reningsverket – allt avloppsvatten som släpps ut i Nossan ska alltid renas först.

På 80-talet gjordes en kartläggning av fastigheterna i Grästorps avloppssystem. Den visade att det fanns både kommunala och privata fastigheter som var felkopplade. Fastigheters avlopp ska vara separerade från dagvatten (från exempelvis hängrännor), så att avloppen inte blir överbelastade vid exempelvis skyfall. Annars ökar risken för översvämningar.

Avloppsexperten Finn Stensson informerade om att kommunernas avloppssystem från förr var dimensionerade för ”tvåårsregn”. Nu är kraven högre, men att bygga om avloppssystem kostar väldigt mycket.

Planerade åtgärder:

- Ytterligare separeringar av kommunens egna kända ”felkopplingar” mellan dagvatten- och avloppssystemet, exempelvis korsningen Oskarsgatan/Västerlånggatan.
- Relining (invändig tätning av befintliga rör) av kända ”otäta” ledningar i systemet, utifrån gjorda filmningar
- Åtgärder för att avlasta ledningssystemet vid hård belastning:
 - o Fördröjningsmagasin på avloppssystemet, Rönnvägen/Ågatan
 - o Åtgärder på dagvattensystemet (Lunnevi) för att öka kapaciteten
 - o Fördröjningsmagasin på avloppssystemet, Fribergsgatan.

- Dialog med privata fastighetsägare under hösten om att separera deras felkopplade avlopp (exempelvis vatten från hängrännor ner till avloppsledningar).
- Underhållsåtgärder på reningsverket finns med i investeringsbudgeten för 2015-2016.
- En förutsättning för att kunna genomföra alla åtgärder ovan är att tillräckligt med investeringsmedel finns i budgeten. Så snart de förtroendevalda i kommunstyrelsen fattat beslut om det den 23 september kan teknisk verksamhet börja med arbetet.

Framtidsstrategi:

- Långsiktig underhållsplan (ledningarna ska vara i bra skick och systemen ska fungera bra)
- Analysera konsekvenser av klimatförändringen
- Fundera över helt nya lösningar för att leda bort vattenmassor
- Hitta samverkansformer med andra kommuner

Vad kan du själv göra som fastighetsägare? Detta är förslag från kommunen, men stäm av med rörmokare, försäkringsbolag och andra experter.

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar.
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängningsbara förses med tätande anordningar eller ersätts med avstängbara brunnar.
- Rörinstallatör kontaktas om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar
- Kontroll av att regn- och smältvatten leds från byggnaden
- Nedfarter till garage och andra utrymmen invallas
- Kontroll av att intern avloppspump fungerar
- Fastigheten ansluts till alarmeringscentral med larmtjänst
- Diskutera åtgärder med ditt försäkringsbolag
- Separera dagvatten gärna med fördröjning (exempelvis stenkista alternativt gräsytor)
- Gå på möte i höst "72 timmar" som civilförsvaret anordnar om hur man generellt kan förbereda sig för diverse kriser (www.civil.se).

Frågestund

Några frågor som diskuterades var användning av backventil alternativt ha tätningslock i beredskap, att separera allt dagvatten från exempelvis hängrännor från avloppsledningarna, klimatförändringarna som gör att problem med översvämningar ökar i hela Sverige, om husvärdet sjunker om man haft flera översvämningar, ytor där vatten kan bli stående vid mycket kraftiga regn och varför hus på samma gata har haft olika mycket översvämningar (kan bero på att källarna ligger olika djupt).

Hur ofta spolar vi dagvattenbrunnar i kommunen? De spolas på två-årsintervall, men vissa ställen spolats oftare, exempelvis Rönnvägen fyra gånger per år. Cirka 30 strategiskt placerade brunnar kollas en gång per månad.

Klarar reningsverket av om VA-nätet byggs ut? Vad händer om det blir strömavbrott samtidigt, exempelvis vid åska? Vid strömavbrott slutar pumpar att fungera och kapaciteten på ledningsnätet minskar.

Hur många miljoner kommer in per år i avgifter? Cirka 6 miljoner.

Får en kommun fondera pengar för investeringar i VA-nät? Nej, det ska finansiera sig själv över tid så det kan kosta mer vissa år men då ska det tas igen andra.

När fastighet byggs måste kommunen godkänna avloppen. Men om kommunens folk har godkänt för 30-40 år sen. Vem är ansvarig då? Kommunen ska ha dialog med fastighetsägare som har felkopplingar och söka lösningar i samförstånd. Det viktiga är att dagvatten från tak och hängrännor hamnar rätt.

Några försäkringsfrågor som diskuterades med försäkringsbolagen var att de har ganska gemensamma villkor, vilka byggmaterial de rekommenderar i källare, hur värdeminsking räknas för ålder på saker och byggmaterial, när det är meningsfullt att göra i ordning sina källare, vad som gäller om vatten kommer från gatan in igenom huskonstruktionen och hur länge ett ärende kan vara öppet hos försäkringsbolag.

Avslutning – kommunchef Ove Johansson:

Vi kan alla enas om att det är ett stort bekymmer och många är drabbade – 100 fastigheter har anmält till Räddningstjänsten att de ville få hjälp. Även kommunens fastigheter har drabbats så det är ett gemensamt problem. Kommunen kan aldrig lova att översvämningar aldrig kommer att ske igen. Allt talar för att de åtgärder som presenterats här idag kommer att beslutas av de förtroendevalda i kommunstyrelsen den 23 september. Direkt efter det kan teknisk verksamhet påbörja arbetet. När dessa är genomförda ökar kapaciteten väsentligt.

Information kommer att finnas efter hand på kommunens hemsida www.grastorp.se. Finns det efterfrågan kan ett nytt informationsmöte ordnas längre fram för uppföljning av hur arbetet går.